

תת"ע 9051/03/11 - מדינת ישראל נגד יוסף אטרש

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

24 ינואר 2016

תת"ע 9051-03-11 מדינת ישראל נ' אטרש

בפני כב' שופט אלון אופיר
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד בוקובזה ליאור
נגד
הנאשמים: יוסף אטרש
ע"י ב"כ עו"ד יעקב חודורוב

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירה בניגוד לתקנה 54(א) בתקנות התעבורה בכך שנהג רכב במהירות של 188 קמ"ש במקום בו המהירות המותרת המכסימאלית היא 90 קמ"ש.

המדובר באירוע אשר התרחש לפני כ-5 שנים עת יוחסה במקור לנאשם נהיגה במהירות של 208 קמ"ש, ולאחר שנוהלו הוכחות הורשע הנאשם ונקבע כי הוכחה מהירות של 123 קמ"ש בלבד מצדו.

בערעור אשר הגישה המדינה לבית המשפט המחוזי, השאיר בית המשפט המחוזי על כנה את הרשעת הנאשם אך קבע כי המדינה הצליחה להוכיח מעבר לכל ספק סביר מהירות של 188 קמ"ש בה נע הנאשם עת נהג ברכב בכביש בו המהירות המכסימאלית היא 90 קמ"ש.

בסופו של יום, המדובר בחריגה של 98 קמ"ש מרף המהירות המותר במקום בו נהג.

תיקו של הנאשם הוחזר לדין בבית משפט השלום לצורך שמיעת הטיעונים לעונש מחדש.

הצדדים טענו לעונש ביום 20.12.15 תוך שהמדינה עתרה בטיעוניה לענישה הכוללת מאסר בפועל, פסילה בפועל של רישיון הנהיגה לשנים, מאסר מותנה, פסילה מותנית, קנס וחתימה על התחייבות כספית.

בבסיס עמדת התביעה העובדה כי המדובר בחריגה ניכרת מרף המהירות המותר (מה שיצר לשיטת התביעה יסוד נפשי של פזיזות הנובעת מההנחה כי התנהגות זו אינה יכולה להיות בהיסח דעת והמדובר בכוונה של ממש).

בנוסף, הפנתה המדינה לעברו התעבורתי החריג לחומרא של הנאשם אשר אוחז ברישיון נהיגה משנת 1988 ולחובתו 82 הרשעות קודמות.

את עמדתה העונשית תמכה המדינה בין היתר בפסיקה של בית המשפט העליון תוך שציינה כי במהירות של 195 קמ"ש במקום 90 אישר בית המשפט העליון 4 חודשי מאסר בפועל לצד 6 שנות פסילה כענישה מידתית.

ב"כ הנאשם הדגיש כי עברו התעבורתי של הנאשם צריך להיבחן לאור העובדה כי המדובר בנהג ותיק הנוהג משנת 1988 ולא תלוי כנגדו כל תנאי בר הפעלה.

ביחס לפסיקה לה הפנתה המדינה, ביקש הסנגור להבהיר כי שם המדובר היה במהירות גבוהות משמעותית אשר חצו את קו ה- 200 קמ"ש וזאת כאשר בפרשת אבו קוידר, הנאשם היה נהג חדש אשר צבר לחובתו 17 הרשעות קודמות.

ההגנה טענה כי התמשכות ההליכים בתיק נבעה מהתנהלות של התביעה בתיק, ובסופו של יום לא מדובר היה בכפירה סתמית של הנאשם, שכן הוא לא הורשע במהירות אשר יוחסה לו במקור כי אם במהירות מופחתת משמעותית.

בנסיבות אלה לא ניתן לקחת את אי לקיחת האחריות מצדו לחובתו.

לנאשם 13 ילדים והוא עובד לפרנסתו כנהג חלוקת מזון.

האירוע התרחש לפני כ-5 שנים ואין הצדקה לשיטת ההגנה לענישה מחמירה.

דין וגזירת העונש -

בהתאם לתיקון 113 של חוק העונשין חובה על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה הרלוונטי טרם ייבחנו השיקולים השונים לקביעת הענישה הראויה במקרה נתון.

צודקת המדינה כי ביחס להתנהגות הכוללת נהיגה במהירויות "קצה" (כפי שהגדיר זאת בית המשפט העליון) - מהירויות החוצות את רף 200 הקמ"ש בכביש בין עירוני - יהיה רלוונטי מתחם ענישה הכולל רכיב של מאסר בפועל ממש מאחורי סורג ובריח.

בבסיס מתחם ענישה הכולל מאסר בפועל, מצויה ההנחה לפיה נהג אשר הוכח לגביו כי נהג רכב במהירות כה גבוהה, אינו נוהג כל בהיסח הדעת אלא מתוך החלטה קרה לנהוג כך.

מודעות העברין להתנהגותו ואדישותו להיתכנות ממשית של גרימת מוות או פציעה קשה לזולתו כתוצאה מהתנהגותו, היא אשר מייצרת כלפיו יסוד נפשי של פזיזות או לחליפין (לטוענים היעדר מודעות) רשלנות ברף חריג לחומרא המצדיק את רכיב המאסר בפועל.

התנהגות כזו של נהג, פורצת את מסגרת עבירת "אחריות קפידה" ומציבה אותה בשורה אחת עם עבירות הכוונה או עבירות הרשלנות החמורה המצדיקות רכיב של מאסר ממשי.

כאשר רף המהירות גבוה אך נמוך מקבוצת "מהירות הקצה", יהיה רלוונטי עדיין הדיון בשאלת המאסר, אולם גם מאסר

מותנה או מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות יהיו רכיבי ענישה הולמים כאשר מכלול הנסיבות יצדיקו זאת.

גם ביחס לרכיב הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה, קיים (ובצדק) מדרג העולה ביחס ישר לרף המהירות אותו הוכיחה המדינה.

כאשר ב"מהירויות קצה" עסקינן, בהחלט ראויה ענישה הכוללת שנים של פסילה בפועל, ולא בכדי אישר בית המשפט העליון ברע"פ 5250/12 אבו גוידר נגד מדינת ישראל 6 שנות פסילה ו- 4 חודשי מאסר ביחס למי שנהג במהירות של 195 קמ"ש מקום בו המהירות המותרת הייתה 90 קמ"ש.

בעפ"ת 15329-10-12 אופיר נגד מד"י, אישר ביה"מ מחוזי באר-שבע 60 חודשי פסילה ביחס למי שנהג במהירות של 234 קמ"ש (זאת לצד 3 חודשי מאסר בפועל).

בע"פ 5395/08 מזלטרין נגד מדינת ישראל, לאחר שנגזרו במהירות של 189 קמ"ש במקום 90 קמ"ש 18 חודשי פסילה בפועל, העביר בית המשפט המחוזי ביקורת על בית המשפט עת ציין כי המדובר בעונש קל מדי, כי היה ראוי לדון את המערער לעונש חמור יותר ואולי אף עונש מאסר אך רק בשל העובדה כי לא היה מונח ערעור נגדי של המשיבה, לא הוחמרה הענישה.

ביחס לחריגה של 87 קמ"ש (187 במקום 100 קמ"ש) מעל המהירות המותרת בכביש בין עירוני, קבע בית המשפט המחוזי באר שבע בעפ"ת 6059-01-13 מדינת ישראל נגד איתי טוסון כי מתחם הענישה הוא כדלקמן:

"מתחם הענישה ההולם בעבירות של נהיגה במהירות מופרזת, כאשר חריגה היא מעל 70 קמ"ש, הוא בין 1.5 - 5 שנות פסילה."

בפרשה זו נגזרו בסופו של יום 15 חודשי פסילה בפועל מאחר והנאשם חייל ללא כל עבר תעבורתי ומתוך הכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצא הדין בערעור על קולת העונש.

ומן הכלל אל הפרט -

בפרשה שבפני המדובר בחריגה של 98 קמ"ש מעל רף המהירות המותר במקום.

הערך המוגן הינו קדושת החיים ושלומם של ציבור משתמשי הדרך.

מתחם העונש ההולם -

מניתוח הפסיקה לעיל וכלל אחידות הענישה עולה כי ביחס לרכיב המאסר ינוע המתחם בין רכיב של מאסר

מותנה ועד לחודש מאסר בפועל.

רכיב הפסילה בפועל ינוע במתחם המתחיל ב- שנה וחצי פסילה בפועל ויגיע עד ל- 6 שנות פסילה בפועל.

מאחר ותנועת בית המשפט בתוך המתחם תלויה בשיקולים נוספים, אבחן להלן את השיקולים לקולא ולחומרא לצורך קביעת העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה:

נסיבות האירוע -

נהיגה במהירות העולה ב- 98 קמ"ש על המהירות המותרת במקום שהוא כביש בין עירוני מייצרת בהכרח סכנה ברף גבוה לנהג עצמו ולכל משתמשי הדרך סביבו.

הנאשם היה לבדו ברכב כך שלא נגרמה סכנה לנוסעים אחרים ברכבו.

אין בפרשה זו נסיבות נלוות לעצם הנהיגה עצמה במהירות הגבוהה (אין יציאה לעקיפה מסוכנת או בשדה ראייה מוגבל, אין ניסיון הימלטות משוטרים), אך עצם ההחלטה של הנאשם לנהוג במהירות כה גבוהה בכביש בין עירוני יצרה סיכון רב בפני עצמה.

לקיחת אחריות -

הנאשם לא לקח אחריות וניהל הוכחות.

אין לקחת נתון זה לחובת הנאשם.

בסופו של יום, הצליחה להוכיח המדינה כי בוצעה העבירה הנטענת על ידי הנאשם, אך רף המהירות המוכח נקבע כנמוך משמעותית מזה אשר יוחס לו בכתב האישום המקורי.

אין אני סבור כי אי לקיחת האחריות בפרשה זו צריך להוות שיקול לחובת הנאשם.

עבר תעבורתי-

הנאשם בעל ותק נהיגה משנת 1988 ולחובתו מספר גדול מאד של הרשעות.

המדינה הגישה לעיוני גיליון הרשעות תעבורה הכולל 82 הרשעות קודמות.

אני מסכים עם ההגנה כי יש נפקות לעובדה כי עבר זה נפרס על ותק נהיגה רב של 27 שנות נהיגה וכן מסכים כי רוב הרשעות הנאשם הן עבירות קנס (ללא מעורבות בגרימת תאונה), אך בגיליון המעודכן שקיבלתי לידי בשלב זה של הטיעונים לעונש, מצאתי גם עבירות חמורות שבוצעו על ידי הנאשם ממש לאחרונה כמו אי ציות לתמרור עצור (עבירה מיום 18.6.14) הסעת נוסע לא חגור (עבירה מיום 31.8.13) וגם עבירות מהירות נוספות שבוצעו בסמוך לאירוע זה

לפניו (עבירות מיום 27.1.10, 16.11.08, 1.7.08, 30.9.08, 17.4.08).

אין המדובר בנהג זהיר בדרך כלל, ולא ניתן לקחת את עברו של הנאשם כשיקול לקולא אלא כשיקול לחומרא.

שיקולי שיקום -

לא מצאתי בפרשה שבפני שיקולים המצדיקים מסלול שיקומי ביחס לנאשם.

אין המדובר במי שהפנים את חומרת מעשיו ונטל אחריות מלאה ולו בשלב הטיעונים לעונש.

עצם ביצוע עבירות תעבורה נוספות של הנאשם לאחר האירוע נשוא תיק זה מעיד כי המדובר ברצדיוויסט שלגביו שיקולי גמול והרתעה אפקטיביים יותר ממסלול שיקומי.

נסיבות אישיות ושיקולים נלווים נוספים -

הנאשם אב ל- 13 ילדים העובד לפרנסת משפחתו כנהג בקו חלוקת מזון (טענה אחרונה זו לא נתמכה במסמכים).

ללא ספק פסילה ארוכה תיצור קושי ממשי לפרנסת ילדי הנאשם, אולם נקבע בחוק כי נסיבות אישיות אינן מאפשרות חריגה ממסגרת מתחם הענישה הנוהג.

ההליכים בפרשה זו נמשכו שנים ארוכות (העבירה בוצעה לפני כ-5 שנים).

אני סבור כי ניסיון ההגנה לתלות רק בתביעה את סיבת התמשכות ההליכים אינה עולה בקנה אחד עם המציאות.

נכון כי התביעה לא דאגה פעמיים להתייצבות עדיה (ואף נפסקו לחובתה הוצאות כבדות בשל כך).

נכון כי מספר דחיות היו ביוזמת המדינה, אך לא מעט בקשות דחייה באו גם מכיוון ההגנה ואין להתעלם מן העובדה כי תיק זה עבר גם הליך של ערעור במחוזי מה שגזל אף הוא זמן שיפוטי אשר הוביל למתן הענישה לאחר תקופה כה ארוכה.

אין המדובר ב"עינוי דין" אשר הסתיים בסופו של יום בזיכוי הנאשם.

במסגרת כל ההליכים הן בבימ"ש השלום והן במחוזי, הורשע הנאשם פעם אחר פעם, כאשר המחלוקת בין הערכאות הייתה באשר לרף המהירות בו נהג הנאשם.

המדובר במי שביצע עבירה על החוק, ואין אני סבור כי להתמשכות ההליכים צריכה להיות השפעה ניכרת על רף הענישה הסופי.

שקלול כל הנתונים לעיל מוביל אותי למסקנות הבאות:

חריגת מהירות הנאשם מרף המהירות המותרת במקום בו נהג על רקע ותק נהיגתו הרב מאד והרכב עברו התעבורתי המורכב בעיקר מעבירות קנס ללא מעורבות בתאונה, אינם מצדיקים בפרשה זו את שליחתו אל מאחורי סורג ובריה.

אני סבור כי יש נפקות לעובדה כי בסופו של יום לא הוכחה המדינה את המהירות בכתב האישום המקורי מעבר לכל ספק סביר.

הנאשם זוכה מהמהירות המקורית אשר יוחסה לו והורשע בנהיגה במהירות נמוכה יותר.

יש בעובדה זו על רקע הרכב עברו התעבורתי כדי להצדיק הימנעות מרכיב של מאסר בפועל ותחתיו לאשר רכיב של מאסר מותנה.

בכדי לענות על עקרון ההלימה הקבוע בתיקון 113 של חוק העונשין, ובכדי שסך הענישה בפרשה זו תהיה מאוזנת אל מול החלטתי להימנע מרכיב של מאסר, צריכה הפסילה בפועל מלהחזיק רישיון נהיגה לאזן את החלטתי האחרונה.

חריגה של 98 קמ"ש מרף המהירות המותרת כאשר לנאשם עבר תעבורתי מכביד מצדיקה בעיני תקופת פסילה שלא תפחת מ- 3 שנים.

תקופה זו מצויה בלב מתחם הענישה הנוהג והיא לוקחת בחשבון גם את מצבו האישי של הנאשם כנהג, כאב ל- 13 ילדים קטינים וכמי שעברו נשען על ותק נהיגה רב מאד ללא מעורבות בגרימת תאונה. גם התמשכות ההליכים והריחוק שבין מועד ביצוע העבירה ליום מתן הענישה נלקח בחשבון.

יתר הענישה תהיה צופת פני עתיד ותגובה בקנס ובחתימה על התחייבות כספית.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. קנס בסך 1500 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם תוך 120 יום מהיום.

ב. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק את רישיון הנהיגה לתקופה של 36 חודשים.

רישיון הנהיגה יופקד תוך 90 יום מהיום במזכירות בית המשפט ואם לא יעשה כן יחשב

הנאשם פסול מלנהוג אך פסילתו לא תימנה.

ג. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ד. הנני גוזר על הנאשם 4 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה

בניגוד לתקנה 54(א) בתקנות התעבורה ביחס לעבירה מסוג הזמנה לדין והכל תוך

2 שנים מהיום.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 3,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה בניגוד לתקנה 54(א) בתקנות התעבורה ביחס לעבירה מסוג הזמנה לדין והכל תוך שנתיים מהיום.

ההתחייבות תחתם תוך 30 יום בפני מזכירות בית המשפט. ואם לא יחתום הנאשם כאמור, יאסר למשך 15 יום.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ד שבט תשע"ו, 24 ינואר 2016, בהעדר הצדדים.